

vzdány. Za tohoto stavu věci nepřichází tu proto trestní odpovědnost stěžovatelova jako tiskaře podle čl. III. čís. 3 a 5 zákona čís. 142/1868 ř. zák. již z těchto důvodů vůbec v úvahu a není proto potřebí ještě uvažovati o tom, zda obsahem pozastavených tiskopisů byla naplněna některá ze skutkových podstat uvedených trestných činů, či nikoliv.

Napadený rozsudek je však vadný po stránce právní i potud, že, ač uvádí, že stěžovatel »přesně vzato« se přečinem zanedbání povinné péče podle čl. III (čís. 3 a 5) zákona čís. 142/1868 ř. zák. neprovinil, přece dospěl ku přesvědčení o vině obžalovaného podle obdoby čl. III čís. 1 cit. zákona. V tomto směru stačí poukázati na striktní předpis čl. IV. uv. zákona k tr. z., podle něhož je nepřípustno vytvářeti nové skutkové trestní podstaty obdobou. Trpí proto napadený rozsudek ve výroku, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle čl. III. čís. 3 a 5 zákona čís. 142/1868 ř. zák. a § 42 zákona na ochranu republiky zmatkem čís. 9 a) § 281 tr. ř., ku kterému bylo podle § 290 tr. ř. přihlížeti z moci úřední, ač s uvedených hledisek nebyl uplatňován. Důsledkem toho bylo již proto rozsudek ve výroku tom zrušiti, aniž bylo třeba obíratí se vývody zmateční stížnosti, a ve věci samé rozhodnouti, jak ve výroku uvedeno. Se zprošťujícího výroku ohledně tohoto činu sešlo, neboť stěžovatel byl již zproštěn obžaloby na něho podané pro týž čin, jen jinak kvalifikovaný, takže stačil poukaz k této osvobozující části napadeného rozsudku.

Podotknouti dlužno dále, že rozsudek klade hlavní důraz na to, že stěžovatel tiskopis vědomě rozšiřoval proti záповědi, vyřknuté nálezem soudcovským a řádně vyhlášené, maje tu, jak z těchto vývodů vyplývá, zřejmě na mysli druhý případ čl. III. čís. 3 zákona čís. 142/1868 ř. zák., pokud se týče § 24 tiskového zákona. Než po této stránce nelze se nejvyššímu soudu napadeným rozsudkem věcně obíratí, poněvadž uvedené zákonné ustanovení pomýšlí na jinou činnost a také rozsudek tu obžalovaného odsuzuje pro jiné faktum, než na které zněla obžaloba; podle § 288 čís. 3 tr. ř. může nejvyšší soud položití svému rozhodnutí za základ jen skutečnosti, které zjistil sborový soud prvé stolice nepřekročiv obžalobu (§ 281 čís. 8 tr. ř.).

Čís. 4994.

Stvrzenky puncovního úřadu o předloženém zlatém zboží jsou veřejnými listinami ve smyslu § 199 d) tr. zák.

Poškození Národní Banky v jejím právu na správu měny.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1934, Zm I 862/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 17. srpna 1932, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločinem nedokonaného podvodu podle §§ 8, 197, 199 d) tr. zák.

Z d ů v o d ů:

Péče o čsl. měnu byla Národní bance svěřena zákonem ze dne 14. dubna 1920, čís. 347 sb. z. a n. Z tohoto zákona (obsahujícího i stanovy

Národní banky čsl.), zvláště z jeho § 5, jakož i ze zákonů jej doplňujících (jmenovitě ze zákona ze dne 23. dubna 1925 čís. 102 sb. z. a n.) je i rozsah péče banky o čsl. měnu zřejmý. Právem proto zamítl nalézací soud návrh na vyžádání stanov Národní banky čsl. k posouzení, zda a v jakém směru a dosahu přísluší této bance správa měny.

Obžalovanému se vůbec neklade za vinu, že jeho čin měl i škodlivý vliv na měnu. Pokud pak jde o vliv jeho činu na právo Národní banky spravovati za čsl. stát jeho měnu, lze nalézacímu soudu posouditi škodlivost jeho činu jednak z cit. již zákonů, jednak z vládních nařízení je provádějících (vlád. nař. ze dne 29. února 1924, čís. 46 sb. z. a n., ze dne 2. října 1931 čís. 152 sb. z. a n., ze dne 16. října 1931 čís. 159 sb. z. a n.), jednak z výpovědi svědka Dr. Viktora K-a, který jako úředník Národní banky a tedy odborník nalézacímu soudu věc, pokud to vůbec bylo nutno, dostatečně objasnil. Podle jeho výpovědi regulovala Národní banka zásobování obchodu drahými kovy tím, že zavedla ode dne 26. září 1931 při nákupu drahých kovů u ní vykazování se hospodářskou potřebou dotyčného kovu; to se dělo u živnostníků (zlatníků a pod.) boletami puncovního úřadu, jimiž se vykazovalo množství v poslední době (2 roky) zpracovaného kovu. Tím banka prováděla své právo bdíti nad množstvím své zásoby zlata, řídití jeho oběh ve státě, tedy i právo spravovati měnu. Paděláním a předložením bolet puncovního úřadu mělo býti ze zásob zlata Národní banky vylákáno (i když za peníze) více zlata, než obžalovanému podle zásad banky příslušelo. Tedy mělo tím býti do uvedeného práva banky nepříznivě zasáhnuto. Byl proto zbytečný výslech znalců z oboru finančnictví o tom, zda jednání obžalovaného mělo škodlivý vliv na měnu nebo její správu.

Podle § 292 c. ř. s. je pokládati za veřejné listiny takové listiny, které byly zřízeny veřejným úřadem v mezích jeho úředního oprávnění v předepsané formě. Zákonem ze dne 16. prosince 1927, čís. 2 sb. z. a n. ex 1928 (provedeným vládním nařízením ze dne 28. prosince 1928, čís. 215 sb. z. a n.) byla puncovní kontrola zboží zlatého, stejně jako platinového a stříbrného, svěřena puncovním úřadům, jež citovanými předpisy, zvláště § 42 uvedeného zákona, jsou organizovány jako státní, tedy veřejné úřady. Tyto úřady vydávají stranám, jak zvláště z ustanovení § 11 cit. zák. plyne, o výsledku puncovní zkoušky nález, v němž se zvláště stanoví i ryzost zkoušeného kovu. Nelze proto pochybovati, že bolety obžalovaným porušené a Národní bance předložené jako nálezy puncovního úřadu o zkoumání ryzosti zlata, mu obžalovaným dodaného, byly vydány veřejným úřadem v mezích jeho úředního oprávnění a že obsahovaly osvědčení určitých, úřadem zkoumaných skutečností. Dlužno jen zkoumati, zda některé z bolet Národní bance předložených vzhledem k nedostatku úředního razítka, pokud se týče jiného označení úřadu je vydavšího, mohou býti pokládány za listiny veřejné. Tuto otázku je však zodpověděti kladně, neboť nedostávající se úřední pečeť nezakládá žádného podstatného nedostatku. Ani nedostatek jiného výslovného označení puncovního úřadu jako vydatele oněch bolet nezbavuje je vlastností veřejných listin, když jde o listiny vyhotovené na blanketech (tištěných formulářích), z jichž obsahu je bezpečně zřejmo, že jejich vydatelem může býti jen puncovní (tedy veřejný) úřad, a když na listinách těch je i podpis vyhotovujícího je úředníka. Ze samé zevní formy oněch

listin je tedy zřejmo, že byly vydány jen v důsledku úřední činnosti veřejného úřadu v mezích jeho působnosti. Tedy ani okolnost, že na některých z bolet není razítko puncovního úřadu, pokud se týče výslovného jeho označení jako vydatele, nezbavuje bolety ony vlastností listin veřejných. Uváží-li se, že obžalovaný předložil bolety bez razítka a výslovného označení vydatele Národní bance s jinými boletami, jež zřetelné razítko puncovního úřadu obsahují a jež byly vyhotoveny na stejných blanketech, může býti v souzeném případě tím méně pochybno, že šlo o listiny veřejné. Správně proto posoudil nalézací soud věc, když všechny bolety obžalovaným padělané považoval za listiny veřejné.

Čís. 4995.

Rozšiřováním ve smyslu čl. III. zák. čís. 142/1868 ř. zák. (§ 6 tisk. zák.) jest i rozdělení tiskopisů (členských knížek) osobám předem individuálně určeným (členům v určitém místě).

(Rozh. ze dne 25. dubna 1934, Zm I 523/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 4. května 1933, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem zanedbání povinné péče podle čl. III. čís. 3 zákona ze dne 15. října 1868 ř. zák. čís. 142 a § 42 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. na ochranu republiky jakož i přestupkem podle § 23 zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863.

D ů v o d y:

Obžalovaný namítá ve své zmateční stížnosti, že zjištěnou jeho činností není vyčerpán pojem rozšiřování ve smyslu § 6 tisk. zák., neboť tento pojem vyžaduje, aby rozšiřovaný tiskopis byl přístupen individuálně neurčitému množství osob, kdežto obžalovaný členské knížky německé národně-socialistické strany dělnické rozdílil jen členům její odbočky ve S., tedy předem určenému počtu osob. Není proto — jak tvrdí obžalovaný — v jeho činu dána skutková podstata ani přečinu zanedbání povinné péče podle čl. III. čís. 3 zákona ze dne 15. října 1868, čís. 142 ř. zák. a § 42 zák. na ochr. rep., ani přestupku podle § 23 tisk. zák. Zmateční stížnosti, dovolávající se takto důvodu zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. nelze přisvědčiti.

Onen přečin i přestupek předpokládají rozšiřování tiskopisu. Pojem tohoto rozšiřování je určen v § 6 tisk. zák., jenž stanoví, že rozšiřováním podle tiskového zákona je jen odbyt, prodej, rozdávání tiskopisů, jakož i přibíjení, vyvěšování nebo vykládání jich na veřejných místech, ve čtenářských spolcích, půjčovnách knih a pod. Uváží-li se jednotlivé způsoby rozšiřování v tomto předpisu uvedené, je zřejmo, že skutečně společným znakem všech jich je neomezený počet osob, jimž tiskopis má býti učiněn přístupným (rozh. sb. n. s. čís. 94, 2257, 4346 a mnoho jiných). Činností obžalovaného byl však i tento předpoklad uskutečněn.